

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

Sesiunea septembrie 2024 – ianuarie 2025

Comisia de evaluare pentru Secția Penală

**RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE
FORMULATĂ DE CANDIDATUL CU NUMĂRUL DE COD 1031**

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești ori, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1031

Contestația formulată de candidatul cu numărul de cod 1031 urmează a fi RESPINSĂ pentru următoarele considerente:

În esență, prin contestația formulată se susține că punctajul acordat la evaluarea hotărârilor judecătorești nu constituie rezultatul unei examinări distincte a fiecărui criteriu de notare în parte, în sensul în care după identificarea unei carențe vizând un singur criteriu de evaluare, respectiv „capacitatea de sinteză” a candidatului, Comisia ar fi analizat toate celelalte criterii sub impresia lăsată de analiza acestui indicator, fără să mai realizeze o evaluare particulară, în raport de conținutul celorlalte criterii.

S-a arătat că cel mai relevant exemplu se observă la analiza criteriului „coerență în exprimare”, unde Comisia de evaluare a reluat în întregime argumentele privind lipsa de sinteză a hotărârilor ce formează obiectul căilor de atac, realizând astfel o depunere suplimentară a criteriului mai întâi analizat.

Critica nu este întemeiată, urmând a examina în cadrul fiecărui criteriu de evaluare invocat, corespunzător argumentației candidatului, formulată în comun sau separat.

Ca răspuns la această critică general formulată, Comisia de soluționare a contestațiilor arată că aspectele constatate și aprecierile făcute prin prisma criteriului ce vizează capacitatea de analiză și sinteză a candidatului influențează îndeplinirea și a celorlalte criterii de notare, în măsura în care aptitudinea candidatului de a decela chestiunile esențiale cauzei și de a le reflecta corespunzător în motivare implică în mod necesar și capacitatea folosirii unui limbaj juridic adecvat, coerență în exprimare și coerență și claritate a raționamentului juridic avut în vedere la pronunțarea soluției.

Pe linia acestui mod de gândire, nu poate fi acceptată susținerea din contestație conform căreia, în cadrul examinării efectuate, Comisia de evaluare ar fi procedat la o depunere suplimentară a aceluiași criteriu ori o depunere a celorlalte criterii de notare, prin replicarea aspectelor negative preluate de la un alt criteriu de evaluare, respectiv cel privind capacitatea de sinteză a candidatului.

Cât privește criticile concret formulate, Comisia de contestații reține:

a) capacitatea de analiză și sinteză

Se susține de către candidat că deficiențele constatate în cadrul criteriilor denumite „capacitatea de analiză” și „coerența în exprimare” nu par să aibă caracter autonom și nici rigoarea unei analize particulare, fiind mai degrabă expresia unor argumente generale sau a unor argumente construite prin preluarea în integralitate a aspectelor negative constatate la criteriul privind „capacitatea de sinteză”.

S-a arătat că cel puțin la criteriul „coerență în exprimare” există o asemănare, aproape până la identitate, între deficiențele constatate în privința acestui candidat și cele interesând situația altor candidați, deși modalitatea de expunere a argumentelor sale conține particularități ce nu se regăsesc în hotărârile altor judecători.

Candidatul a subliniat că este posibil ca unele hotărâri judecătorești să conțină expuneri concentrate ale argumentelor însă acestea trebuie analizate din perspectiva obiectului judecării, a stadiului procesual și al limitelor judecării. Nu este necesar ca fiecare hotărâre să conțină expuneri ample și greoaie ori argumente suplimentare cu privire la împrejurări de fapt sau de drept deja analizate de instanța de fond și necontestate sau incontestabile, întrucât ar aglomera spațiul vital al considerentelor cu elemente străine.

S-a mai arătat că aceste argumente se referă și la constatările și aprecierile Comisiei de evaluare formulate în privința criteriilor denumite „argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice” și „modalitatea în care a fost respectată jurisprudența C.C.R., a I.C.C.J., a C.J.U.E. și C.E.D.O. atunci când este cazul”.

Critica nu este întemeiată.

În cuprinsul Raportului de evaluare sunt menționate ca atare hotărârile în care au fost identificate deficiențele constatate prin prisma criteriilor ce interesează capacitatea de analiză și coerența în exprimare, iar evaluarea și concluziile formulate se raportează la verificările efectuate în cadrul acestor indicatori de evaluare.

În condițiile în care capacitatea de analiză a candidatului se apreciază ținând seama și de capacitatea de interpretare și sinteză a candidatului, este normal ca aspectele reținute în cadrul indicatorului ce privește capacitatea de sinteză a candidatului să fie relevante și în evaluarea efectuată asupra celui alt criteriu de notare.

Pe de altă parte, capacitatea de sinteză trebuie să pună în evidență aptitudinea candidatului de a identifica și reține acele chestiuni care sunt cu adevărat relevante cauzei și care necesită o analiză și răspuns din partea instanței. O manifestare redusă a activității circumscrise capacității de sinteză se reflectă și influențează negativ și capacitatea de analiză.

Sub acest aspect, Raportul de evaluare reține, într-un număr mare de cauze pronunțate în calea de atac a apelului, lipsa de preocupare a candidatului în efectuarea unei analize proprii, concise, riguroase, aprofundate a apărărilor/criticilor/cererilor formulate sau invocate de părți, cât și existența unor cazuri de motivări incomplete, lapidare, superficiale. Se reține, de asemenea, că în mai multe cauze (indicate ca atare în cuprinsul Raportului), nu există o dezbatere reală a materialului probator, candidatul recurgând fie la enunțarea mijloacelor de probă, fie face trimitere la probele administrate de instanța de fond, ori expune procesul argumentativ al primei instanțe. Nu se analizează elementele constitutive ale infracțiunilor, iar în alte situații, nu există o contribuție proprie a candidatului sub aspect analitic pe situația de fapt și materialul probator, nu se stabilește o activitate infracțională concretă ca finalitate a analizei materialului probator, dar și faptul că modalitatea de redare a considerentelor, nu permite să se identifice unde începe și unde se sfârșește analiza și argumentația pe o anumită problemă. Un alt tip de deficiență constatată se referă la existența unor situații în care se recurge la o analiză stereotipă, lapidară, concluzivă cu trimitere la cele reținute de instanța de fond pe toate segmentele cauzei ori se substituie analiza materialului probator cu redarea integrală a conținutului unora dintre probele administrate, urmată mai apoi de concluziile care au condus la pronunțarea soluției.

Or, având în vedere aspectele reținute în Raportul de evaluare în legătură cu capacitatea de analiză a candidatului, din care Comisia de soluționare a contestațiilor a menționat mai sus doar parte din cele considerate relevante prin prisma criticilor formulate, se poate lesne observa că deficiențele constatate sunt bine individualizate, în raport cu cele care circumscriu celelalte criterii de evaluare, și susținute cu trimiteri concrete la hotărârile judecătorești examinate.

Trebuie subliniat și că Raportul de evaluare nu reține ca deficiență expunerea concentrată a argumentelor formulate ori prezentarea unor argumente suplimentare cu privire la împrejurări de fapt sau de drept deja analizate de prima instanță, ci, dimpotrivă, reproșează candidatului faptul de a nu fi procedat o analiză corespunzătoare, în raport cu situația concretă din cauzele soluționate și de a nu oferi un răspuns specific, în baza propriei analize.

Prin urmare, reținând că îndeplinirea criteriului ce vizează capacitatea de analiză a candidatului implică preocupare pentru expunerea cât mai clară a argumentelor care justifică pronunțarea soluției, o analiză riguroasă și amănunțită a mijloacelor de probă administrate și stabilirea în mod complet a stării de fapt și a dispozițiilor legale aplicabile, Comisia de soluționare a contestațiilor constată că nu există motive care să conducă la modificarea punctajului acordat candidatului.

b) coerența în exprimare

Referitor la acest criteriu de evaluare, Comisia de soluționare a contestațiilor reține că nu au fost formulate critici distincte de cele invocate în cadrul criteriului privind capacitatea de analiză, solicitându-se să se constate că aspectele negative evidențiate în Raportul de evaluare nu pot fi considerate ca reprezentând rezultatul unei analize particulare, ci constatări cu caracter general sau considerente care concretizează neregularități avute în vedere la criteriul privind capacitatea de sinteză a candidatului.

Nici această critică nu este întemeiată.

Așa cum s-a arătat mai sus, aprecierile făcute prin prisma criteriului ce vizează capacitatea de analiză și sinteză a candidatului influențează și îndeplinirea criteriului privind coerența în exprimare.

O hotărâre bine structurată, cu prezentarea sistematizată a elementelor esențiale ale cauzei, face mai accesibil și mai ușor de urmărit raționamentul avut în vedere la pronunțarea hotărârii judecătorești. Coerența în exprimare facilitează înțelegerea expunerii și a argumentelor care fundamentează soluția.

Or, așa cum se reține și în Raportul de evaluare, „absența unui proces real de sintetizare conjugat cu lipsa de preocupare a candidatului în a realiza o analiză proprie, concisă, riguroasă, aprofundată a apărărilor/criticilor/cererilor formulate sau invocate de părți, cu consecința unor motivări incomplete, lapidare și concludive, afectează în substanță caracterul inteligibil al considerentelor.”

Cum prin contestația formulată nu s-au adus argumente care să contrazică constatările și concluziile Comisiei de evaluare, se apreciază că punctajul la acest criteriu de evaluare a fost stabilit în mod corect, neexistând temeiuri care să justifice modificarea lui.

c) argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Și cu privire la acest criteriu de notare, se susține că Raportul de evaluare nu menționează aspecte care să surprindă lipsa clarității ori a logicii argumentației, iar faptul că, în cazul hotărârii nr.2, Comisia a reținut redarea integrală a rechizitoriului nu trebuie calificată ca o deficiență în activitatea candidatului, în condițiile în care în cuprinsul respectivei hotărâri au fost arătate motivele care au determinat această măsură.

Critica este neîntemeiată.

Din Raportul de evaluare rezultă în mod clar motivele care au determinat stabilirea punctajului acordat la acest criteriu de evaluare, reținându-se că în absența unui proces analitic propriu, concis, riguros, aprofundat al apărărilor/criticilor/cererilor formulate de părți imprimă și procesului argumentativ dezvoltat de candidat caracter incomplet, lapidar și concludiv.

Și în aprecierea Comisiei de soluționare a contestațiilor, logica argumentației trebuie să fie clară, solidă și convingătoare, iar motivarea fiecărei hotărâri să conțină un răspuns specific, adecvat situației/stării de fapt existente/reținute în cauză.

Cât privește hotărârea notată cu nr.2, examinată din perspectiva criteriului privind argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii, a fost reținută pentru evidențierea situației în care în cuprinsul hotărârii judecătorești nu se stabilește o situație de fapt proprie pe fiecare infracțiune într-o evoluție cronologică și cu o participatie bine definită, elementele necesare pentru rezolvarea unei acțiuni penale.

Prin urmare, nu se impune modificarea punctajul acordat de Comisia de evaluare.

d) încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Se susține de către candidat că aspectele negative reținute în privința acestui criteriu de evaluare se raportează în esență la aceeași lipsă a sintezei hotărârii sau a motivelor expuse de către apelanți/contestatori.

Cu privire la critica formulată, Comisia de soluționare a contestațiilor subliniază că aprecierile făcute prin prisma criteriului ce vizează capacitatea de analiză și sinteză a candidatului influențează și celelalte criterii de notare, a căror îndeplinire necesită efectuarea unui proces analitic concret.

Ca urmare, Comisia de soluționare a contestațiilor îmbrățișează punctul de vedere al Comisiei de evaluare, în sensul că absența unui proces real de sintetizare coroborat cu modul deficitar de prezentare și reținere a motivele de nelegalitate, a cererilor sau sesizările instanței, cât și lipsa de preocupare în realizarea unei analize proprii a apărărilor/ criticilor/cererilor părților, se reflectă negativ și asupra argumentației în baza căreia au fost încuviințate, însușite sau înlăturate cererile sau apărările subiecților procesuali.

Reține Raportul de evaluare, prin trimiteri concrete la hotărârile verificate, existența unor situații în care nu au fost analizate punctual criticile sau apărările formulate, însușite sau înlăturate motivat, expozeul argumentativ fiind general, raportat la întreaga hotărâre.

Pentru aceste motive și celelalte observații cuprinse în raport, Comisia de soluționare a contestațiilor constată că nu există temeiuri de majorare a punctajul acordat.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Cu privire la evaluarea conform criteriului „argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice”, candidatul arată că este posibil ca unele hotărâri să conțină expuneri concentrate ale argumentelor însă acestea trebuie analizate din perspectiva obiectului judecării, a stadiului procesual și al limitelor judecării.

Această susținere a fost formulată și în cadrul criteriilor anterior analizate, așa încât punctul de vedere exprimat de Comisia de soluționare a contestațiilor se regăsește la pct.a) capacitatea de analiză și sinteză, la care facem trimitere.

În raport cu constatările Comisiei de evaluare făcute prin prisma acestui criteriu de evaluare, în sensul identificării unor situații în care motivarea se

rezumă la simpla apreciere a îndeplinirii condițiilor legale ori a justeii aprecierii făcute de prima instanță cu privire la starea de fapt reținută, încadrarea juridică efectuată ori individualizarea judiciară pedepsei, nu există motive care să justifice modificarea punctajului acordat.

Pe de altă parte, contestația formulată cuprinde și expunerea opiniei candidatului în legătură cu modalitatea în care se cere a fi redactată o hotărâre judecătorească, respectiv prin evitarea unei expunerii ample și greoaie ori a unor argumente suplimentare cu privire la împrejurări de fapt sau de drept deja analizate de instanța de fond și necontestate sau incontestabile întrucât ar aglomera „spațiul vital al considerentelor cu elemente străine” însă, așa cum însăși candidatului menționează, aspectele învederate nu constituie argumente prin care să se critice punctajul acordat, ci propria sa apreciere cu privire la redactarea unei hotărâri judecătorești.

f) evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Nu au fost formulate critici sau alte observații cu privire la acest criteriu.

g) redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Nu au fost formulate critici sau alte observații cu privire la acest criteriu.

h) analiza și interpretarea probelor administrate

Nu au fost formulate critici sau alte observații cu privire la acest criteriu.

i) modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul

Prin intermediul contestației formulate, se arată că cele mai multe dispoziții din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului se regăsesc în legislația penală la un standard de protecție chiar mai ridicat, astfel că menționarea unor hotărâri pronunțate de Curtea Europeană nu este întotdeauna necesară și nici nu constituie un criteriu de evaluare a erudiției juridice. Faptul de a nu fi menționat în fiecare hotărâre argumente sau dezlegări de drept din jurisprudența CCR și a ICCJ sau a CJUE nu trebuie să conducă la concluzia necunoașterii jurisprudenței relevante în cauză decât dacă s-ar fi constatat că argumentele folosite sunt în contradicție cu o astfel de jurisprudență.

Ca răspuns la aspectele invocate, Comisia de soluționare a contestațiilor arată că respectarea jurisprudenței Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene constituie un criteriu de evaluare a activității profesionale,

iar îndeplinirea acestui criteriu se verifică prin raportare la conținutul hotărârilor pronunțate, mai exact prin menționarea explicită a unei atare jurisprudențe atunci când cauzele soluționate implică efectuarea unei asemenea analize.

Prin Raportul de evaluare s-a reținut că într-un număr redus de hotărâri se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nu se valorifică jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Or, aceste constatări și concluzii ale Comisiei de evaluare nu au fost contestate în cauză, iar acestea justifică punctajul acordat.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Nu au fost formulate critici sau alte observații cu privire la acest criteriu.

În urma respingerii contestației, punctajul final al candidatului este de 67 puncte.

**Comisia de soluționare a contestațiilor
pentru Secția penală**

Judecător:

Judecător:

Profesor univ.doctor: '